

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Хмельницького
національного університету
Протокол від 26.12.2019 № 5

Голова Вченої ради
 М. Є. Скиба

ЗМІНИ затверджені Вченою
радою університету
Протокол від 29.04.2021 № 14

Голова Вченої ради
 М. Є. Скиба

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Введено у дію наказом ректора
Хмельницького національного
університету від 12.01.2020 № 1

ЗМІСТ

1	Загальні положення	3
2	Порядок визначення академічного розходження і перезарахування результатів навчання	6
3	Визнання та перезарахування результатів навчання учасникам програм академічної мобільності	9
4	Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою у неформальній та інформальній освіті	10
5	Оформлення документів	13
6	Прикінцеві положення	13
7	Додаток А	14
	Додаток Б	16
	Додаток В	17

1 Загальні положення

1.1 Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (далі – Положення) розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» (зі змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо впровадження ЄКТС та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010 № 1/9-119), інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також «Положення про визнання іноземних документів про вищу освіту, наукові ступені та вчені звання у Хмельницькому національному університеті» (ХНУ), «Положення про організацію освітнього процесу у ХНУ», «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ», Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Хмельницького національного університету.

1.2 Положення регламентує порядок визнання і перезарахування у Хмельницькому національному університеті (далі – Університет) результатів навчання (освітніх компонентів, присвоєних кредитів ЄКТС) за певною освітньо-професійною чи освітньо-науковою програмою (далі – освітня програма), здобутих особою як за формальною освітою, так і за неформальною (інформальною) освітою відповідного рівня вищої освіти, визначення академічного розходження (академічної різниці) у навчальних планах для здобувачів вищої освіти різних ступенів – бакалавра, магістра, доктора філософії (далі – здобувачі вищої освіти) усіх форм навчання, які:

- переводяться з інших закладів вищої освіти на навчання до Університету;
- навчаються в Університеті за освітнім рівнем бакалавра і бажають перевестися з однієї спеціальності на іншу в рамках однієї або іншої галузі знань;
- переводяться з однієї форми навчання на іншу;
- бажають паралельно (одночасно) навчатися за декількома освітніми програмами чи за програмами подвійного (спільного) диплома;
- продовжують навчання після академічної відпустки або залишені на повторне навчання;
- поновлюються на навчання після відрахування;
- навчаються в Університеті за програмами академічної мобільності як на території України, так і поза її межами,
- набули певних результатів навчання за програмами неформальної (інформальної) освіти, що засвідчені відповідними документами;
- вступають на навчання до Університету на перший курс (за скороченим терміном навчання) або на другий-третій курс (з нормативним терміном навчання) на базі освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) вищої освіти молодшого спеціаліста (далі – ОКР молодшого спеціаліста), чи освітнього рівня молодшого бакалавра;
- вступають на навчання до Університету на суміжну або іншу спеціальність на базі здобутого ступеня бакалавра, магістра, доктора філософії (освітня складова) чи освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.

1.3 Визнання і перезарахування результатів навчання з певних освітніх компонентів, досягнутих у результаті їх вивчення в інших закладах вищої освіти, не знижує рівня відповідальності Університету за досягнення випускниками програмних результатів навчання та набуття компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти з певної спеціальності (далі – Стандарт), і не зменшує тривалості навчання за освітньою програмою (крім осіб, які поступають на навчання на бакалаврський рівень на базі освітнього рівня молодшого бакалавра чи ОКР молодшого спеціаліста).

1.4 У цьому Положенні *терміни* використовуються у такому значенні:

академічна мобільність – процес у сфері вищої освіти, що надає учасникам освітнього процесу можливість навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

академічна розбіжність з дисципліни – це різниця:

- за обсягом (понад 25 відсотків від загального обсягу дисципліни);
- за формою підсумкового семестрового контролю (залік – замість іспиту);
- за змістом дисципліни, з якої особа атестована раніше, і відповідною їй дисципліни чинної в університеті освітньої програми (навчального плану);

академічна різниця – це перелік дисциплін навчального плану Університету за попередні семестри, які здобувач вищої освіти чи особа, що прагне здобути освіту за певною спеціальністю, досі не вивчала. Академічною різницею не вважають дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти, з яких він атестований у попередньому закладі вищої освіти (крім фахових, що впливають на присвоєння кваліфікації);

визнання результатів навчання – процедура, що передбачає підтвердження компетентним органом факту, що вміння, знання та навички, здобуті людиною в умовах формальної / неформальної / інформальної освіти, оцінені відповідно до визначених критеріїв і відповідають вимогам стандарту вищої освіти;

інформальна освіта (самоосвіта) – освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю;

неформальна освіта – освіта, що здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями формальної освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та / або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

формальна освіта – освіта, що інституціалізована, цілеспрямована, спланована за участі державних і визнаних приватних організацій, має наслідком присудження національно визнаних кваліфікацій у межах певного освітнього рівня (етапу, циклу) та здійснюється у закладах освіти.

1.5 Академічне розходження з навчальних дисциплін, які потрібно визнати і перезарахувати, встановлює декан (заступник декана) факультету, порівнюючи обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС та її зміст на основі представлених особою документів про попередню освіту з відповідними компонентами освітньої програми, за якою здобувач вищої освіти планує навчатися в Університеті.

Невиконані курсові проєкти (роботи) з навчальної дисципліни, а також невідпрацьовані практики до академічної різниці не включаються, а вносяться до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти (ІНП) на наступний навчальний семестр (рік). Встановлену академічну різницю він має ліквідувати у визначений деканатом термін, виходячи з того, що загальний обсяг освітньої програми для певного рівня вищої освіти і спеціальності у кредитах ЄКТС має відповідати стандарту вищої освіти.

1.6 Визнання і перезарахування освітніх компонентів (навчальних дисциплін) та призначені їм кредити ЄКТС здійснює декан факультету за заявою здобувача вищої освіти (додаток А) та погодженням із завідувачем кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна, на підставі представленого документа про попередню освіту, зокрема: академічної довідки; додатка до диплома про вищу освіту (диплома молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого акредитованим закладом вищої освіти України; витягу з навчальної картки здобувача вищої освіти або завіреного деканом індивідуального навчального плану (для здобувачів вищої освіти Університету), сертифіката, свідоцтва та / або на основі проведення експертного оцінювання.

1.7 Заяву про перезарахування освітніх компонентів і необхідні документи здобувач вищої освіти подає декану не пізніше одного тижня від початку його навчання на певному курсі Університету (до формування індивідуального навчального плану). Термін, упродовж якого розглядаються документи та приймається рішення щодо процедури перезарахування освітніх компонентів, не повинен перевищувати *десяти* днів.

1.8 Результати навчання, яких здобувачі вищої освіти набули навчаючись за програмами академічної мобільності у вітчизняних або закордонних закладах вищої освіти, зараховують шляхом автоматичного трансферу кредитів з використанням Європейської системи переведення оцінок та відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ» (веб-сайт Університету, сторінка «Публічна інформація», розділ «Положення». Режим доступу : <http://khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=60>). У цьому випадку зарахування здобувачу вищої освіти освітніх компонентів та присвоєння кредитів ЄКТС здійснюється на підставі представленої ним Академічної довідки (за формою ЄКТС) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, їх обсягом у кредитах ЄКТС та інформації про систему оцінювання навчальних досягнень, завіреної в установленому порядку у закладі вищої освіти-партнері (далі – заклад-партнер). Академічна довідка забезпечує стандартизований формат опису усіх видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Вона є важливим інструментом для академічного визнання результатів навчання. Результати семестрового контролю за період навчання здобувача вищої освіти у закладі-партнері переводяться в інституційну шкалу оцінювання.

1.9 Кредити ЄКТС, присвоєні здобувачеві вищої освіти в межах освітньої програми певного закладу вищої освіти чи набуті ним за програмами неформальної (інформальної освіти) в Україні, можуть бути визнані і зараховані в освіт-

ній програмі, за якою здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті. Особи, які мають іноземні документи про освіту повинні здійснити процедуру їх визнання (нострифікації) та отримати свідоцтво, що підтверджує право особи на продовження освіти в Україні. Нормативним актом, який регулює проведення процедури визнання в Україні всіма компетентними органами, є [Наказ МОН від 05.05.2015 р. №504](#).

2 Порядок визначення академічного розходження і перезарахування результатів навчання

2.1 У процесі здобуття вищої освіти в особи може виникнути будь-яка із наведених у п. 1.2 цього Положення ситуація, коли між навчальним планом (освітньою програмою), за яким особа навчалася, і навчальним планом (освітньою програмою), за яким особа бажає продовжити навчання в Університеті, виникає **академічне розходження**, яке може являти собою як **академічну розбіжність** з навчальної дисципліни, так і **академічну різницю** у навчальних планах. Слід мати на увазі, що невідповідність **у назві** дисципліни (без зміни її обсягу та форми підсумкового контролю), за умови відповідності її змісту програмним результатам навчання і наявності мотивованого висновку відповідної кафедри академічним розходженням **не вважається**.

Порядок та терміни ліквідації академічного розходження встановлює деканат факультету впродовж одного тижня з моменту подання здобувачем вищої освіти заяви.

2.3 Кількість видів підсумкового семестрового контролю, що складають академічну різницю, як правило, не повинна перевищувати **восьми** контрольних одиниць (іспитів, заліків). Якщо навчальним планом передбачено з дисципліни складання заліку та іспиту, то до академічної різниці вноситься іспит.

2.4 **Процедуру** ліквідації академічної розбіжності та вид експертного оцінювання визначає завідувач (експертна (предметна) комісія) відповідної кафедри за направленням декана (додаток А).

2.5 **Перезарахування** результатів навчання і трансфер кредитів ЄКТС зі складених здобувачем вищої освіти освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань тощо) за попередньою освітою за умови їх відповідності навчальному плану Університету здійснює декан факультету (заступник декана з навчально-методичної роботи) на **підставі** висновку завідувача (експертної комісії) відповідної кафедри.

2.6 **Обов'язкові** навчальні дисципліни освітньої програми, що забезпечують нормативний зміст освіти, можуть перезараховуватися таким чином:

а) **повністю** – коли заявлені результати навчання та обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС збігаються;

б) **частково** – та частка кредитів, що відповідає результатам навчання, які збігаються (решта виводиться як академічна розбіжність);

в) **асиметрично** – коли результати навчання забезпечуються кількома дисциплінами із меншою кількістю кредитів замість однієї багатокредитної і навпаки.

2.7 Перезарахування компонентів освітньої програми може здійснюватися за такими варіантами:

- одноосібне рішення декана факультету;

- рішення декана факультету на підставі висновку експертної комісії (завідувача) відповідної кафедри;

- рішення декана факультету на підставі результатів додаткового експертного оцінювання здобувача вищої освіти відповідною кафедрою за окремими темами (після ліквідації академрозбіжності).

2.8 Одноосібне рішення декана факультету про перезарахування компонента освітньої програми (навчальної дисципліни) може бути прийняте за умови, якщо:

- назва дисципліни та вид підсумкового контролю збігаються **повністю**, а загальний обсяг (у кредитах ЄКТС / годинах) та набуті результати навчання у попередньому закладі вищої освіти становлять не менше як 75 відсотків від відповідних показників дисципліни, передбаченої навчальним планом Університету;

- назви дисциплін мають несуттєву стилістичну відмінність, однак у повній мірі забезпечують програмні результати навчання;

- назви навчальних дисциплін мають суттєві розбіжності, але при порівнянні навчальних програм їх зміст збігається, а програмні результати навчання відповідають Стандарту (освітній програмі);

- оцінка з навчальної дисципліни виставлена за шкалою, що має не меншу кількість градацій, ніж інституційна шкала оцінювання результатів навчання;

- навчальні плани (освітні програми) закладів вищої освіти різних типів (наприклад, Університет – коледж, Університет – інститут тощо) інтегровані з навчальними планами Університету або існує угода про співпрацю між Університетом та відповідним закладом вищої освіти щодо підготовки фахівців.

2.9 Особам, які вступають на навчання до Університету на перший курс (за скороченим терміном навчання) або на другий-третій курс (з нормативним терміном навчання) на базі диплома молодшого спеціаліста / молодшого бакалавра, складені ними навчальні дисципліни у закладах фахової передвищої / вищої освіти, можуть бути перезараховані за рішенням декана на основі висновків експертної комісії (завідувача) відповідної кафедри.

2.10 **Експертна** (предметна) комісія кафедри формується у випадках, коли є певні підстави для перезарахування дисципліни, але одноосібне рішення деканом не прийнято. Розпорядження про склад комісії та терміни її роботи видає **декан** факультету. Експертна (предметна) комісія формується у складі двох–трьох осіб: завідувача кафедри, яка забезпечує викладання дисципліни, та одного (двох) викладача(ів), який викладає таку ж або споріднену дисципліну.

2.11 Комісія розглядає заяву-направлення здобувача вищої освіти (додаток А), вивчає його документи про раніше здобуту освіту, при необхідності проводить з ним співбесіду з метою уточнення змісту вивченої у попередньому закладі вищої освіти дисципліни, яку потрібно перезарахувати і робить висновок про можливість (неможливість) перезарахування навчальної дисципліни. Висновок комісії має містити змістовне викладення обставин, які вказують на можливість (неможливість) перезарахування дисципліни, про що зазначається у заяві-направленні здобувача вищої освіти.

У разі необхідності, для встановлення відповідності змісту дисципліни, особа, яка зараховується на навчання до Університету, має надати копію навчальної програми дисципліни з попереднього закладу вищої освіти.

2.12 Експертна комісія може винести мотивований висновок про:

- можливість повного визнання і перезарахування дисципліни;
- необхідність додаткової атестації за окремими темами і перезарахування дисципліни за результатами експертного оцінювання;
- неможливість перезарахування дисципліни.

Остаточне рішення на підставі висновку експертної комісії приймає декан.

2.13 Додаткова атестація за *окремими* темами дисципліни може проводитися за різними формами відповідно до виду семестрового контролю, а саме: у формі співбесіди, письмової контрольної роботи або тестування з тем, які не вивчалися здобувачем вищої освіти раніше або вивчалися у неповному обсязі, в т. ч. з використанням елементів технологій дистанційного навчання тощо.

2.14 Освітній компонент, визначений як академічна *різниця*, заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти на відповідний семестр зі встановленням терміну її ліквідації. Здобувач вищої освіти отримує завдання, опис (силабус) дисципліни на відповідній кафедрі, вивчає дисципліну за індивідуальним графіком з опрацюванням усіх видів навчальних занять, передбачених робочою програмою дисципліни, під керівництвом викладача, який веде цю дисципліну і призначений завідувачем кафедри. Викладач надає здобувачу вищої освіти необхідні навчально-методичні матеріали для самостійної роботи, контрольні питання для підсумкового контролю, забезпечує достатній рівень консультативної допомоги і проводить підсумковий контроль.

2.15 При перезарахуванні дисципліни зберігається раніше отримана особою позитивна оцінка результатів навчання. Якщо в академічній довідці здобувача вищої освіти, який перевівся (поновився) на навчання, оцінки виставлені за шкалою оцінювання, відмінною від інституційної, то їх необхідно привести у відповідність до чинних в Університеті шкал оцінювання (інституційної та ЄКТС) згідно із додатками Б, В. Аналогічно визначається оцінка за шкалою ЄКТС для дисципліни, з якої семестровий контроль проводився у формі заліку з оцінкою “зараховано”. Якщо з дисципліни, що перезараховується, здобувач вищої освіти отримав декілька оцінок, або враховується оцінка додаткової атестації з окремих тем, тоді загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична.

Рішення про визнання й перезарахування навчальної дисципліни може бути також прийнято й за умови, якщо:

- екзамен, складений у закладі вищої освіти, де попередньо навчався здобувач вищої освіти, може бути зарахований як залік (диференційований залік) з відповідною бальною оцінкою за інституційною та шкалою ЄКТС;
- залік (диференційований залік), якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як екзамен з відповідною оцінкою за умови повного збігу її обсягів (у кредитах ЄКТС).

Визнані й перезараховані компоненти освітньої програми заносяться до індивідуального навчального плану (залікової книжки) та особової картки здобувача вищої освіти із призначеними їм кредитами ЄКТС та оцінками.

2.16 Здобувач вищої освіти має право відмовитися від перезарахування навчальної дисципліни, якщо його не влаштовує отримана раніше оцінка, та скласти її як академічну різницю або вивчати повторно.

2.17 Здобувачу вищої освіти можуть бути перезараховані освітні компоненти, які вивчаються у поточному чи наступних семестрах згідно із навчальним планом Університету, з яких він атестований у попередньому закладі освіти, за умови їх відповідності п. 2.8 цього Положення.

2.18 Здобувачам вищої освіти, які залишені на **повторне** навчання в Університеті, за погодженням із завідувачем кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна, рішенням декана можуть бути перезараховані навчальні дисципліни, з яких за результатами підсумкового контролю вони атестовані.

2.19 Здобувачі вищої освіти, яким встановлена академічна різниця (розбіжність), мають ліквідувати її у терміни, визначені графіком, встановленим відповідним деканатом. Граничним терміном ліквідації академічної різниці є останній день перед початком чергової екзаменаційної сесії. Термін ліквідації академічної різниці може бути продовжений розпорядженням проректора з науково-педагогічної роботи Університету за наявності об'єктивних підстав, підтверджених відповідним документом.

2.20 Вибіркові навчальні дисципліни **загальної** підготовки, вивчені у попередньому закладі вищої освіти, за заявою здобувача вищої освіти можуть бути перезараховані повністю, а їх обсяг визначається кількістю кредитів ЄКТС у межах цього циклу дисциплін навчального плану підготовки фахівців відповідної спеціальності та освітнього рівня в Університеті. Вибіркові навчальні дисципліни **фахової** підготовки, якщо вони передбачають професійну спеціалізацію і не вивчалися раніше, вносяться до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти для вивчення.

3 Визнання та перезарахування результатів навчання учасникам програм академічної мобільності

3.1 Навчання вітчизняних та іноземних здобувачів вищої освіти за узгодженнями між закладами-партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, здійснюється відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у ХНУ і може передбачати:

- отримання здобувачами вищої освіти документа про вищу освіту закладу-партнера (**ступенева** мобільність);
- отримання спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів (**ступенева** мобільність);
- здобуття кредитів ЄКТС і / або відповідних компетентностей та результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані в Університеті (**кредитна** мобільність);
- проходження мовного і наукового стажування тощо.

3.2 Основними документами, на основі яких здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за програмами академічної мобільності, є:

- Угода про навчання або Угода про практику / стажування (академічна угода);
- Інформаційний пакет (каталог курсу);
- Аплікаційна форма здобувача вищої освіти (заява-анкета здобувача);
- Академічна довідка (або аналогічний документ);
- інформація про систему оцінювання навчальних досягнень, завірена в установленому порядку у закладі-партнері.

Угода про навчання – формалізована тристороння домовленість про організацію кредитної мобільності та визнання кредитів ЄКТС, підписана до початку періоду мобільності здобувачем вищої освіти, Університетом та закладом-партнером, яка надає здобувачу вищої освіти гарантії, що результати навчання і кредити ЄКТС, отримані впродовж періоду академічної мобільності, будуть визнані.

3.3 За наявності зазначених у п. 3.2 цього Положення документів Університет *визнає* еквівалентними та *автоматично* зараховує здобувачу вищої освіти результати навчання та присвоює кредити ЄКТС, здобуті у закладі-партнері, без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання (Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні, Лісабон, 1997 р.).

3.4 Освітні компоненти, у тому числі проходження практики (стажування), успішно опановані у закордонному закладі-партнері, на основі виданої ним Академічної довідки вносяться до Додатка до диплома здобувача вищої освіти під оригінальними назвами та з їх перекладом державною мовою.

3.5 Кредити ЄКТС за певний освітній компонент присвоюються здобувачу вищої освіти після завершення ним запланованої навчальної діяльності за програмою академічної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується чинною у закладі-партнері системою оцінювання.

3.6 У випадку виникнення проблем чи суперечливих питань із визнанням результатів навчання та перезарахуванням кредитів з однієї чи кількох дисциплін, координатор академічної мобільності відповідного факультету уповноважений зібрати експертну комісію.

3.7 Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, відбувається відповідно до чинного законодавства, якщо інше не передбачено міждержавними угодами.

3.8 За якість оформлення і правдивість представленої в Академічній довідці інформації несе відповідальність заступник декана з навчально-методичної роботи – координатор ЄКТС факультету. Довідка підписується деканом, проректором з науково-педагогічної роботи Університету і скріплюється печаткою.

4 Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою у неформальній та інформальній освіті

4.1 Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх та / або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися особою у системі формальної / неформальної / інформальної освіти:

4.2 Результати навчання, що здобуті особою поза межами контексту формальної освіти через практичний досвід шляхом неформальної та / або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти Університету в порядку, визначеному законодавством. Університет може прийняти рішення про визнання і зарахування результатів навчання і присвоєння кредитів ЄКТС в обсязі до 10 відсотків від загального обсягу освітньої програми, у т. ч. з навчальної дисципліни в цілому або окремих її розділів чи видів навчальної роботи (наприклад, курсова робота, відповідний цикл лабораторних (практичних) робіт, практика тощо).

Право на визнання і зарахування результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті, поширюється на здобувачів вищої освіти Університету усіх ступенів – бакалаврів, магістрів, докторів філософії.

4.3 Визнання результатів навчання з дисципліни у повному обсязі має здійснюватися у семестрі, що передує семестру, в якому згідно із навчальним планом спеціальності (освітньою програмою) дисципліна, що зараховується, має вивчатися. Якщо виникає необхідність зарахувати частину дисципліни чи певний вид навчальної роботи, то ця процедура виконується у поточному семестрі.

4.4 Визнання і зарахування результатів навчання з дисципліни у **повному** обсязі, набутих у неформальній та / або інформальній освіті, передбачає такі етапи:

4.4.1 Здобувач вищої освіти звертається із заявою до декана відповідного факультету про визнання результатів навчання з певних освітніх компонентів, набутих у неформальній та / або інформальній освіті. До заяви додаються (за наявності) документи, що підтверджують результати навчання, які здобувач вищої освіти отримав у попередній освіті – сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо.

4.4.2 Декан факультету видає розпорядження про створення Комісії, якій доручає розглянути представлені документи заявника на предмет відповідності результатів навчання, отриманих з дисципліни за неформальною формою навчання, вимогам освітньої програми. До складу Комісії, як правило, входять: гарант освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти; завідувач відповідної кафедри; провідний викладач з відповідної дисципліни. Комісія розглядає представлені здобувачем вищої освіти документи, проводить з ним співбесіду та приймає одно із можливих рішень відповідно до п. 2.12 цього Положення.

4.4.3 У разі встановлення недостатнього рівня знань здобувача чи невідповідності обсягу дисципліни освітній програмі Комісія приймає рішення про призначення додаткової атестації, для чого встановлює її форму та строки проведення.

4.4.4 При прийнятті Комісією рішення про проведення **атестації** викладач відповідної кафедри за дорученням зав. кафедри ознайомлює здобувача вищої освіти з програмою навчальної дисципліни та переліком контрольних питань, що виносяться на підсумкове оцінювання, видає необхідну для виконання завдань навчально-методичну літературу і надає консультації. Для виконання завдань і підготовки до підсумкового контрольного заходу здобувачу вищої освіти надається 7–10 робочих днів (залежно від обсягу дисципліни чи її елементів). Комісія здійснює оцінювання знань за чинним в університеті «Положенням про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ» (вебсайт Університету, сторінка «Публічна інформація», розділ «Положення») та виставляє підсумкову оцінку за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС у напрямлення, видане деканатом, та до індивідуального навчального плану. Після визнання результатів навчання, отриманих через неформальне / інформальне навчання, автоматично присвоюється здобувачу вищої освіти ідентична кількість кредитів ЄКТС, призначених відповідному освітньому компоненту (частині) формальної освітньої програми.

4.4.5 При встановленні результатів навчання з освітнього компонента, набутих особою у неформальній / інформальній освіті, рекомендується скористатися одним із поширених інструментів оцінювання – методом портфоліо. У портфоліо входять документи, які особи, що навчаються, зібрали для розкриття своїх індивідуальних умінь, отриманих різними способами.

У портфоліо враховується перелік матеріалів, що підтверджують навички та знання, набуті особою через попередній досвід у неформальному та інформальному навчанні.

Портфоліо може містити рекомендації від працедавців та керівників; за необхідності, аналіз успішності, резюме та інші документи. Користуючись портфоліо, експерт більш об'єктивно може проаналізувати й оцінити інформацію, надану здобувачем вищої освіти.

4.4.6 Якщо середньозважений бал, який набрав здобувач вищої освіти за результатами атестації, нижчий ніж 3,00, то результати навчання, набуті у неформальній та / або інформальній освіті, йому **не зараховуються**.

Комісія оформлює протокол, у якому обґрунтовує прийняте рішення щодо зарахування чи незарахування відповідної навчальної дисципліни та кредитів ЄКТС і подає його до відповідного деканату.

4.4.7 Інформація про визнані і перезараховані результати навчання з певної дисципліни заноситься викладачем (комісією) до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти, а працівником деканату – до його навчальної картки у такому вигляді: назва дисципліни відповідно до навчального плану Університету, обсяг навчальної дисципліни у кредитах ЄКТС (годинах), оцінка за двома шкалами оцінювання та номер і дата протоколу експертної комісії щодо перезарахування (підстава). Здобувач вищої освіти звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі.

4.5 У разі прийняття Комісією **негативного** висновку щодо визнання результатів навчання, набутих у неформальній та / або інформальній освіті, здобувач вищої освіти має право звернутися до ректора Університету із заявою про **апеляцію**. Ректор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі проректора з навчально-методичної роботи, декана факультету та науково-педагогічних працівників відповідної кафедри, які не входили до експертної комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду апеляції приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

4.6 При виникненні необхідності зарахування певних розділів чи видів навчальної роботи з дисципліни здобувач вищої освіти звертається із заявою до завідувача кафедри. Завідувач доручає відповідному викладачеві провести перевірку знань із заявлених розділів дисципліни і на основі висновків викладача приймає рішення щодо задоволення (незадоволення) заяви здобувача вищої освіти.

Визнання результатів навчання неформальної та / або інформальної освіти, здобутих особою до початку навчання на певному освітньому рівні Університету, **не здійснюється**.

4.7 **Не допускається** визнання результатів навчання, набутих у неформальній та / або інформальній освіті під час перебування на тимчасово окупованій території України або непідконтрольних районах Донецької та Луганської областей.

4.8 У разі визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою у неформальній і / або інформальній освіті, в обсязі **понад** 30 кредитів Університет зобов'язаний поінформувати Міністерство освіти і науки України про усі випадки трансферу кредитів ЄКТС.

4.9 Центр післядипломної освіти, кафедри та інші підрозділи Університету мають проводити роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти щодо розширення можливостей поглиблення їх фахової підготовки чи здобуття інших компетентностей / результатів навчання через систему неформальної / інформальної освіти, надання їм порад, консультацій щодо особливостей визнання різноманітних форм неформального / інформального навчання, в т. ч. розширення можливостей доступу до вищої освіти осіб, які навчаються за інклюзивною освітою тощо.

5 Оформлення документів

5.1 Підготовка й оформлення документів щодо встановлення академічної розбіжності (різниці), визнання та перезарахування компонентів освітньої програми та присвоєння кредитів ЄКТС здобувачеві вищої освіти покладається на деканат факультету, на якому він навчається. Рішення про перезарахування освітніх компонентів оформлюється розпорядженням декана. Оригінал розпорядження долучається до особової справи здобувача вищої освіти.

5.2 Академічна довідка (копія додатка до диплома про вищу освіту), заява про перезарахування освітніх компонентів, погоджена з деканом факультету, долучаються до навчальної картки здобувача вищої освіти, а після завершення навчання за певною освітньою програмою – до його особової справи.

5.3 Інформація про *визнані* й *перезараховані* освітні компоненти (результати навчання), набуті здобувачем вищої освіти як за формальною (попередньою) освітою, так і за неформальною (інформальною) формою навчання, заноситься до його індивідуального навчального плану (залікової книжки), навчальної картки (електронної бази даних) у формі заліків, диференційованих заліків та іспитів і засвідчуються підписом декана / заступника декана з навчально-методичної роботи. У навчальній картці зазначається назва документа (екзаменаційна (залікова) відомість, направлення, тощо), на підставі якого проведено перезарахування (серія, номер, дата видачі та назва навчального закладу, що його видав). Оцінки виставляються за чинними в Університеті шкалами оцінювання.

5.4 Результати складання *академічної різниці* фіксуються у направленні (відомості обліку успішності), індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) та навчальній картці здобувача вищої освіти (електронній базі Університету).

5.5 До додатку до диплома європейського зразка здобувача вищої освіти (після завершення його навчання за певною освітньою програмою) заносяться усі визнані й перезараховані в Університеті освітні компоненти з попередньої освіти та дисципліни освітньої програми (навчального плану), з яких здобувач вищої освіти атестований в Університеті. Загальний обсяг освітньої програми певного рівня вищої освіти має відповідати стандарту вищої освіти з певної спеціальності.

6 Прикінцеві положення

6.1 Право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та / або інформальній освіті, мають здобувачі вищої освіти Університету усіх форм навчання і рівнів вищої освіти.

6.2 Це Положення та зміни, внесені до нього, набирають чинності з моменту його затвердження Вченою радою університету.

6.3 У випадку внесення змін або доповнень до державних нормативно-правових документів, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і замість них вносяться необхідні зміни, що затверджуються Вченою радою університету.

ДОДАТОК А

Декану факультету _____
Назва факультету

_____
Прізвище, ініціали

Студента (аспіранта) _____
Шифр групи

_____
Прізвище, ім'я, по батькові

ЗАЯВА

Прошу перезарахувати мені дисципліну _____
Назва, обсяг (кредити ЄКТС/год.)

_____ ,
яку я вивчав(ла) у _____
Назва попереднього закладу вищої освіти

і склав(ла) _____ з оцінкою _____
Вид контролю

Дата

Підпис

ДОДАТОК А (на звороті)

Завідувачу кафедри _____
Назва

_____
Прізвище, ініціали

Студент (аспірант) _____
Прізвище, ініціали Назва факультету

направляється для ліквідації академічної розбіжності з дисципліни _____
Назва

обсягом _____ кредитів ЄКТС (год.), підсумковий семестровий контроль у формі _____.

Студент (аспірант) _____, навчаючись у _____
Прізвище, ініціали Назва ЗВО

_____,
вивчав дисципліну _____ і склав
Назва, обсяг (кр. ЄКТС/год.)

_____ з оцінкою _____.
Форма контролю

Прошу розглянути питання ліквідації студентом (аспірантом) _____
Прізвище, ініціали

академрозбіжності з дисципліни _____
Назва

_____ і прийняти відповідне рішення (не пізніше трьох днів).

Декан факультету _____
Підпис Ініціали, прізвище

Рішення кафедри _____
_____
_____

Завідувач кафедри _____
Підпис Ініціали, прізвище

Рішення затверджую:

Декан факультету _____
Підпис Ініціали, прізвище

Дата

ДОДАТОК Б

Таблиця 1 – Відповідність інституційної шкали оцінювання шкалі оцінювання ЄКТС

Оцінка за інституційною шкалою		Інтервальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення
Відмінно	Зараховано	4,75–5,00	A	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначною кількістю похибок
Добре		4,25–4,74	B	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома незначними помилками
Добре		3,75–4,24	C	<i>Добре</i> – у загальному правильна робота з незначною кількістю суттєвих помилок
Задовільно		3,25–3,74	D	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
Задовільно		3,00–3,24	E	<i>Достатньо</i> – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	Незараховано	2,00–2,99	FX	<i>Незадовільно</i> – з правом повторної передачі навчальної дисципліни
Незадовільно		0,00–1,99	F	<i>Незадовільно</i> – повторне вивчення навчальної дисципліни

ДОДАТОК В

Таблиця переведення результатів оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти із чотирибальної шкали та шкали ЄКТС у 100-бальну шкалу і навпаки

Оцінка за		100-бальна шкала	Інституційна інтервальна шкала середньозваженого бала	Оцінка за		100-бальна шкала	Інституційна інтервальна шкала середньозваженого бала	Оцінка за		100-бальна шкала	Інституційна інтервальна шкала середньозваженого бала	Оцінка за		100-бальна шкала	Інституційна інтервальна шкала середньозваженого бала				
чотирибальною шкалою	шкалою ЄКТС			чотирибальною шкалою	шкалою ЄКТС			чотирибальною шкалою	шкалою ЄКТС			чотирибальною шкалою	шкалою ЄКТС						
5	A	100	5,00-5,00	4	B	94	4,74-4,74	4	C	85	4,24-4,24	3	Д	74	3,74-3,74	3	E	65	3,24-3,24
5	A	99	4,95-4,99	4	B	93	4,67-4,73	4	C	84	4,20-4,23	3	Д	73	3,67-3,73	3	E	64	3,20-3,23
5	A	98	4,90-4,94	4	B	92	4,60-4,66	4	C	83	4,15-4,19	3	Д	72	3,60-3,66	3	E	63	3,15-3,19
5	A	97	4,85-4,89	4	B	91	4,54-4,59	4	C	82	4,10-4,14	3	Д	71	3,54-3,59	3	E	62	3,10-3,14
5	A	96	4,80-4,84	4	B	90	4,49-4,53	4	C	81	4,05-4,09	3	Д	70	3,49-3,53	3	E	61	3,05-3,09
5	A	95	4,75-4,79	4	B	89	4,43-4,48	4	C	80	4,00-4,04	3	Д	69	3,43-3,48	3	E	60	3,00-3,04
				4	B	88	4,37-4,42	4	C	79	3,95-3,99	3	Д	68	3,37-3,42				
				4	B	87	4,31-4,36	4	C	78	3,90-3,94	3	Д	67	3,31-3,36				
				4	B	86	4,25-4,30	4	C	77	3,85-3,89	3	Д	66	3,25-3,30				
								4	C	76	3,80-3,84								
								4	C	75	3,75-3,79								